

Priopćenje za medije FRA-e/EIGE-a
Beč/Vilnius, 3. ožujka 2026.

ZABRANA OBJAVLJIVANJA DO: 3. ožujka 2026. u 12:00 sati (SEV)

Istraživanje na razini EU-a upućuje na razmjere psihičkog, ekonomskog i internetskog nasilja nad ženama

Novi nalazi istraživanja o rodno uvjetovanom nasilju u EU-u otkrivaju surovu stvarnost – nasilje nad ženama široko je rasprostranjeno, sve je češće digitalno, a institucije koje bi se trebale baviti rješavanjem i sprječavanjem tog problema zanemaruju ga. Nasilje intimnog partnera, psihičko zlostavljanje, ekonomsko nasilje i nasilje na internetu među najraširenijim su oblicima, ali često se najrjeđe prepoznaju. Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) pozivaju Uniju da uskladi zakonodavstvo, politiku i praksu s iskustvima žena. Razmjeri neprijavljenog nasilja pokazuju da sustavi ne funkcioniraju na odgovarajući način.

Deset godina nakon što je FRA objavila [prvu ključnu studiju EU-a o nasilju nad ženama](#) i unatoč znatnom napretku u zakonodavstvu i politici, nasilje nad ženama u EU-u i dalje je sveprisutno.

U novom izvješću pod nazivom „[Istraživanje o rodno uvjetovanom nasilju u EU-u – dokazi za politiku i praksu](#)” iznosi se dublja analiza rezultata drugog istraživanja na razini EU-a. Svaka treća žena u EU-u doživi fizičko i/ili seksualno nasilje. Iako su nasilje intimnog partnera, psihičko zlostavljanje, ekonomsko nasilje i nasilje na internetu prečesto prisutni oblici zlostavljanja, ipak se najrjeđe prepoznaju.

„Nasilje nad ženama kršenje je temeljnih ljudskih prava”, kaže ravnateljica FRA-e [Sirpa Rautio](#). „Diljem EU-a i dalje se u velikoj mjeri krše prava žena na dostojanstvo, sigurnost i ravnopravnost. Normaliziranje, prikrivanje ili zanemarivanje zlostavljanja upućuje na sustavne propuste u zaštiti temeljnih prava. Države članice imaju obvezu sprječavati nasilje, štititi žrtve i osiguravati im pristup pravosuđu, a ovi nalazi pokazuju da je i dalje potrebno hitno djelovati.”

Nasilje se uglavnom nedovoljno prijavljuje. Samo 6,1 % žena policiji je prijavilo fizičko ili seksualno zlostavljanje koje su počinili njihovi partneri, a samo 11,3 % žena prijavilo je napade osoba koje im nisu partneri. Sram, osjećaj krivnje, strah i nepovjerenje u policiju razlozi su koji se najčešće navode za neprijavljivanje. Tome pridonose nedovoljna informiranost o mrežama potpore ili ograničen pristup tim mrežama.

„Ako žene ne mogu vjerovati institucijama da će ih zaštititi, moramo se zapitati što treba promijeniti, a ne što bi žene dodatno trebale činiti”, kaže ravnateljica EIGE-a Carlien Scheele. „Ovi nalazi trebaju poslužiti vladama kao plan djelovanja: prevencija, rana intervencija te specijalizirane i rodno osjetljive usluge u čijem je središtu žrtva moraju postati standard, a ne iznimka.”

Neki od ključnih nalaza iz izvješća pokazuju sljedeće:

- **Seksualno nasilje i pristanak:** u većini slučajeva seksualno nasilje karakterizira izostanak dobrovoljno danog pristanka, a ne primjena fizičke sile. Gotovo je dvostruko veća vjerojatnost da će žene doživjeti silovanje zbog prisile ili nemogućnosti da odbiju odnos, nego zbog primjene prekomjerne fizičke sile.
- **Ekonomsko i psihičko nasilje intimnog partnera često je, ali manje vidljivo:** 29,9 % žena doživjelo je psihičko nasilje svojeg partnera. To uključuje ponižavanje, ljubomoru, zastrašivanje ili neke oblike kontrole. U 12,7 % slučajeva takvo je ponašanje česta pojava. Nakon postavljanja dodatnih pitanja pokazalo se da je 20,3 % žena doživjelo ekonomsko nasilje partnera, poput zabrane rada i nedostatka kontrole nad obiteljskim financijama.
- **Nasilje intimnog partnera ozbiljno ugrožava živote žena:** 9,8 % žena fizički je ozlijedio partner, a 9,6 % pretrpjelo je psihičke posljedice. Zbog toga je 17,6 % tih žena moralo izbjivati s posla, a 30,8 % njih nije moglo obavljati kućanske poslove. Žene često posežu za lijekovima (25,8 %) te alkoholom ili drogama (17,1 %) kako bi se nosile s posljedicama.
- **Nasilje u djetinjstvu i njegove trajne posljedice:** 32,9 % djevojčica pretrpjelo je fizičko ili emocionalno nasilje koje su počinili roditelji. Time se može stvoriti ciklus nasilja jer je vjerojatnost da će žene koje su doživjele seksualno zlostavljanje u djetinjstvu doživjeti i seksualno nasilje u odrasloj dobi tri do četiri puta veća.
- **Digitalizacija pojačava zlostavljanje:** 8,5 % žena bilo je žrtva uhođenja na internetu, a 7 % zaposlenih žena doživjelo je seksualno uznemiravanje na internetu. U 10,2 % slučajeva žene su izjavile da im je intimni partner pratio ili nadzirao lokaciju.

Kako bi se zakonske obveze pretočile u djelovanje, EU je dodatno ojačao pravni okvir, uključujući Direktivu o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te ratifikaciju Istanbulske konvencije na razini Unije. No sami zakoni nisu dovoljni.

U istraživanju se jasno ističu prioritete: unaprjeđenje sustava za prijavljivanje kako bi bili prilagođeni žrtvama i rodno osjetljivi, osiguravanje pristupa cjelovitoj potpori, uključujući zdravstvenu skrb i specijalizirane usluge, kriminalizacija seksualnog nasilja na temelju izostanka pristanka, proširenje pravne zaštite na ekonomsko i psihičko nasilje, jačanje odgovora na tehnologijom potpomognuto nasilje i ulaganje u ranu prevenciju, zaštitu djece i sustave utemeljene na razumijevanju traume.

U ovom se izvješću iznose detaljni nalazi istraživanja o rodno uvjetovanom nasilju u EU-u, čime se nadopunjuje [izvješće o ključnim nalazima iz 2024.](#) u kojem se govori o općoj raširenosti tog oblika nasilja, nasilju koje počinje partneri i osobe koje nisu partneri te uznemiravanju na radnom mjestu.

Istraživanje su zajednički proveli Eurostat, FRA i EIGE na temelju više od 114 000 intervjua u razdoblju od rujna 2020. do ožujka 2024.

Dodatne informacije mogu vam pružiti:

- FRA: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642
- EIGE: georgie.bradley@eige.europa.eu / Tel.: +370 6982 78 26

Ovo priopćenje za medije preveo je Prevoditeljski centar za tijela EU-a, ali bez lekture stručnjaka agencije FRA.